

SAVIVALDYBĖS SAVAITĖ

Antradienį, rugsėjo 17 d., rajono savivaldybėje seniūnai susitiko su valstybinės mokesčių inspekcijos viršininku A. Balčiausku. Buvo dar kartą aptartos žemės mokesčio surinkimo problemos ir jų pašalinimo būdai.

Seniūnai tarėsi ir dėl asfaltuojamų gatvių tvarkymo.

Tą pačią dieną meras V. Mockus priėmė AB "Lelija" vadovus ir svarstė, kaip vykdoma sutartis dėl naujų darbo vietų įsteigimo. Kol kas šios bendrovės vadovams nepavyko įdarbinti tiek siuvėjų, kiek buvo įsipareigoję, nors laisvų darbo vietų yra. Svarbiausia sutarties nevykdymo priežastis - nėra norinčių dirbti.

Trečiadienį, rugsėjo 18 d., meras V. Mockus su savivaldybės finansų ir biudžeto skyriaus vedėja N. Jaruševičiene buvo išvažiavę į Vilnių. Apsilankyta Seime, kur su Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku F. Kolasausku kalbėta apie ateinančių metų biudžeto projekto rengimą. Aptarta galimybė finansuoti rajono ambulatorijų apšilimo rekonstrukcijos darbus. Dėl pastarosios problemos sprendimo šnekėtasi ir su Socialinių reikalų ir darbo komiteto sveikatos pakomitečio pirmininku L. Alesionka.

V. Mockus taip pat susitiko su Nacionalinio saugumo komiteto pirmininku A. Ivaškevičiumi ir tarėsi dėl Kupiškio sportinio-techninio klubo perdavimo savivaldybės žinion bei dėl rajono policijos komisariato transporto atnaujinimo.

Užsukta ir į Finansų ministeriją, kur su jos sekretore V. Latviene, ministerijos savivaldybių bei biudžeto politikos skyrių darbuotojais apžvelgti mūsų rajono kitų metų biudžeto projekto klausimai.

Statybos ir urbanistikos ministerijoje bendrauta su Būsto kreditavimo fondo darbuotojais. Pasikeista nuomonėmis, kaip galima būtų iš

šio fondo šaltinių kredituoti rajono švietimo ir kultūros objektų remonto bei rekonstrukcijos darbus. Dėl rajono savivaldybės žinioje esančių kelių ir gatvių remonto finansavimo iš Kelių fondo lėšų diskutuota su Respublikinės kelių direkcijos generaliniu direktoriumi G. Striauku. Gavus iš šio fondo pinigų, savivaldybė turi galimybę atlikti 630 tūkst. Lt vertės darbus.

Per susitikimą su Respublikos kelių policijos vyr. komisaru E. Mačiulaičiu kalbėta apie rajono policijos komisariato materialinės bazės gerinimą.

Visi minėti trečiadienio pašnekesiai, pasak mero V. Mockaus, buvo labai sėkmingi ir artimiausiu metu rajonui turėtų duoti apie 100 tūkst. Lt naudos. Tikimasi, kad ši išvyka kitų metų rajono biudžete padės išvengti apie 1 mln. Lt spragos.

Ketvirtadienį, rugsėjo 19 d., savivaldybėje lankėsi UAB "Nodama" vadovai. Įvyko pokalbis apie šios bendrovės atliekamus darbus. Pasirašyta sutartis dėl pėsčiųjų tilto per Kupos upę sutvarkymo ir K. Šimonio gatvės tęsinio į buvusių kareivinių teritoriją sankasos įrengimo.

Tą dieną Kupiškį buvo atvykę Baltijos televizijos technikos direktorius V. Marozas ir kiti šios televizijos stoties darbuotojai. Jie atvežė ir sumontavo bei išbandė studijinę įrangą. Taigi mūsų mieste jau sukurta vietinės televizijos materialinė bazė.

Ketvirtadienį savivaldybėje sveičiavosi ir Vilniaus konsultacinės firmos "A. Abišala ir partneriai" atstovai, lydimi AB "Kupiškio pienas" generalinio direktoriaus Z. Aleksandravičiaus. Buvo aptarti žemdirbių kooperatyvo kūrimo šioje bendrovėje klausimai.

Rugsėjo 19-ąją meras su į rajono centrinę ligoninę chirurgu dirbti atvykusiu R. Balčiūnu aptarė jo įsikūrimo Kupiškėje sąlygas.

Nuoširdžiausi sveikinimai rajono policijos darbuotojams profesinės šventės Angelų Sargų dienos proga. Linkime atkaklumo, išminties, vidinio ryšio. Tęsiamąja Jūsų triūsas piliečių sąmoningo sąžiningumo ugdymui.
Kupiškio dekanas Mons. Klemensas GUTAUSKAS
Kun. Virgilijus LIUIMA

GYVENTOJŲ DĖMESIUI!

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 1996 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Nr. 1003 patvirtino gyvenamųjų patalpų šildymo ir išlaidų už karštą vandenį kompensavimo mažas pajamas turinčioms šeimoms tvarką. Šio nutarimo 10 punkto 2-oje pastraipoje pažymima, kad tiems gyventojams, kurie per praėjusius 2 mėnesius nesumokėjo už buto šildymą, karštą vandenį ir kitas komunalines paslaugas, taip pat už gyvenamųjų patalpų nuomą bei eksploatavimą, kompensacija neskiriama. Jei šie mokesčiai nesumokami dėl svarbių priežasčių, tokiai šeimai kompensacija gali būti skiriama tik rajono savivaldybės sprendimu.

Skolininkų sąrašai savivaldybės globos ir rūpybos skyriui, kuris išduoda pažymą dėl kompensacijų už šildymą ir karštą vandenį, bus pateikti ir iš mūsų bendrovės.

UAB "Kupiškio butų ūkis ir vandentiekis" abonentinės tarnybos vadovė

Jeigu kas negavo pažymėjimo

Dėl gyventojų registro bazės netikslumo pasitaikė atvejų, kai rinkėjai nepateko į savo rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus ir jiems nebuvo įteikti rinkėjų pažymėjimai. Tokiu atveju jie privalo kreiptis į savo apylinkės rinkimų komisiją (turėti pasą) ir ten užpildyti pažymą, kad būtų įrašyti į rinkėjų sąrašą.

Linus MAŽUIKA
Biržų-Kupiškio rinkimų apygardos komisijos pirmininkas

Rudenį kaime - darbymečio įkarštis

Kaip informavo rajono žemės ūkio valdybos viršininko pavaduotojas R. Nacius, iki rugsėjo 16 d. iš viso rajone nupjauta 59 proc. javų ir prikulta 144 565 cnt grūdų. Jų vidutinis derlingumas - 19,1 cnt iš hektaro. Rajono žemdirbiai iš viso pardavė per 5401 t naujojo javų derliaus. Iki rugpjūčio 24 d. jiems sumokėta tik už 3561 t. Tai sudaro 66 proc. su duonos augintojais reikalingų atsiskaityti pinigų. Anot viršininko pavaduotojo, kai kurie ūkininkai, bendrovių vadovai jau nerimauja, nes trūksta lėšų rudeniniam arimui, žiemkenčių sėjai. Panevėžio AB "Malsena" įsipareigojusi pinigų grūdų tiekėjams išmokėti per 30 d. nuo pristatymo.

Rudenį kaime darbas darba gena. Žiemkenčiai jau pasėti 968 hektaruose. Nurautas visas linų derlius - 30 ha. Pradėtos arti dirvos. Iki rugsėjo 18 d. buvo suarta 195 ha.

Judita GIEDRYTĖ

REPLIKA

Kodėl kupiškėnams negana "Mūsų balso"??!

Gyvenimas šiandien yra sunkus. Be abejonės, jis būtų lengvesnis, jeigu žinotų žmonės, ką dėl to kaltinti. Vieni sako, kad kalta aukščiausioji valdžia, kuri leidžia įstatymus, kiti - kad labiausiai kenkia toji, kuri - vietoje.

Laikraštis "Mūsų balsas", kurio steigėja yra LDDP, šiuo požiūriu laikosi nekintančios nuomonės: valstybę žlugdo visi tie, kurie priklauso "ne tai partijai". Štai informatorius iš Kupiškio Klemensas Auryla "Mūsų balso" 35-ajame numeryje ne kiek neabejoja, kad "tas biudžetas, kuris papildomas iš mokesčių mokėtojų pinigų, būtų dar turtingesnis ir nereikėtų rajono vadovams vis aimanuoti dėl lėšų stygiaus, jei pinigai nebūtų švaistomi ir į kairę, ir į dešinę. Pavyzdžiui, kam prisireikė kupiškėnams Baltijos televizijos laidų? Ar jau nebepakanka trijų (LTV, LNK ir Tele-3) televizijos stočių transliuojamų programų? Kas kita būtų, jeigu šis malonumas nekainuotų pinigų. Dabar už tai, kad Baltijos TV programos galima būtų matyti ir Kupiškėje, teko pakloti daug pinigėlių įvairiai įrangai įsigyti ir sumontuoti. (...) Matyt, Baltijos televizijos Kupiškėje prisireikė tam, kad konservatoriai prieš rinkimus galėtų daugiau miglos ir rajono gyventojų akis pripūsti".

Tik "Mūsų balsą" skaitančiam migla akirytyje ir tegali vaidentis. Tie, kurie bent kiek daugiau spaudos skaito, labiau domisi biudžeto pinigėlių naudojimu, yra girdėję, kad Baltijos televizija stotis ir techninę įrangą šalyje pati stato ir įsirengia, o vietos studijai įrangą susidėjusios perka kelios ūkinės organizacijos. O kam kupiškėnams reikalinga Baltijos televizija, kam apskritai reikalinga informacija, tiek daug įvairios spaudos - tai jau filosofinės plėtimės klausimas. Pasak K. Aurylos, matyt, užtektų vien "Mūsų balso"??!

Kajetonas SPETYLA

Buitis ir sveikata - vienoje gretoje

Apie kupiškėnų domėjimąsi rajono tarybos darbu byloja iš jų telefonų, transliuojant per vietos radiją tarybos posėdžius, gaunamą gausių klausimų, pasiūlymų, pagėdavimų. Netilo telefono skambutis ir kai vyko rajono tarybos 15-asis posėdis. Ko teiravosi, apie ką informavo žmonės?

Br. DOMŽA iš Kupiškio miesto: - Tarkos 1 namo kieme yra švietimas, bet jau penkti metai neveikia. Čia stovi mašinos, renkamos šiukšlės - tamsu.

Atsakė R. STUNDYS, UAB "Kupiškio komunalininkas" direktorius: - Prieš 4-5 metus labai trūko lėšų miestui tvarkyti. Jas taupant, mažiau buvo apšviečiama miesto gatvių ir kiemų. Tikriausiai visi prisimena laikus, kai buvo iš esmės mažinamas arba net likviduojamas miesto pakraščiai, o ypač kiemų, apšvietimo intensyvumas bei trūkmė. Vasarą net naktimis miesto gatvės būdavo neapšviečiamos, o žiemą - trumpinamas apšvietimo laikas.

Pastaruoju metu, įgyvendinus naujus techninius sprendimus (daugiatarfinė apskaita, naujos kartos energiją taupančios lempos ir kt.), miesto gatvių apšvietimo būklė gerėja, didėja jo intensyvumas. Tačiau 3-4 metus neeksploatuoti mikrorajonų kiemų apšvietimo įrenginiai visiškai arba iš dalies išėjo iš rikiuotės ir jiems atstatyti reikia daug kapitalinių įdėjimų.

Mūsų bendrovė, pritariant rajono savivaldybei, peržiūrėjo galimybes daugiau dėmesio skirti daugiabučių namų kiemų apšvietimui. Sudarytas priemonių planas, numatantis per rugsėjo mėnesį visuose kiemuose, kuriuose toks apšvietimas anksčiau įrengtas, jo funkcionavimą atnaujinti. Vėliau bus atliekama ir kitų teritorijų apšvietimo rekonstrukcija.

Privačių Kupiškio miesto Malronio ir Atgimimo gatvių namų sa-

vininkai teigė, kad po žiemos ant gatvės susikaupia šiukšlės, kelininkų išbarstytas žvyras. Iš kitų gatvių šias atliekas išveža komunalininkai, o nuo individualių namų valdų - niekas, nors tos šiukšlės ne iš nuosavų kiemų. Reikėtų šį klausimą spręsti.

M. PEČKUVIENĖ, rajono savivaldybės ekonomikos ir komunalinio ūkio skyriaus vedėja: - Problemų čia neturėtų būti. Įvairias sąslavas, smėlį, popierių nuo miesto gatvių visą laiką nuolat išveža UAB "Kupiškio komunalininkas". Iš organizacijų ir privačių namų valdų ši bendrovė šiukšlės veža pagal sutartis.

B. TAMOŠIŪNIENĖ iš Alizavos: - Šių metų

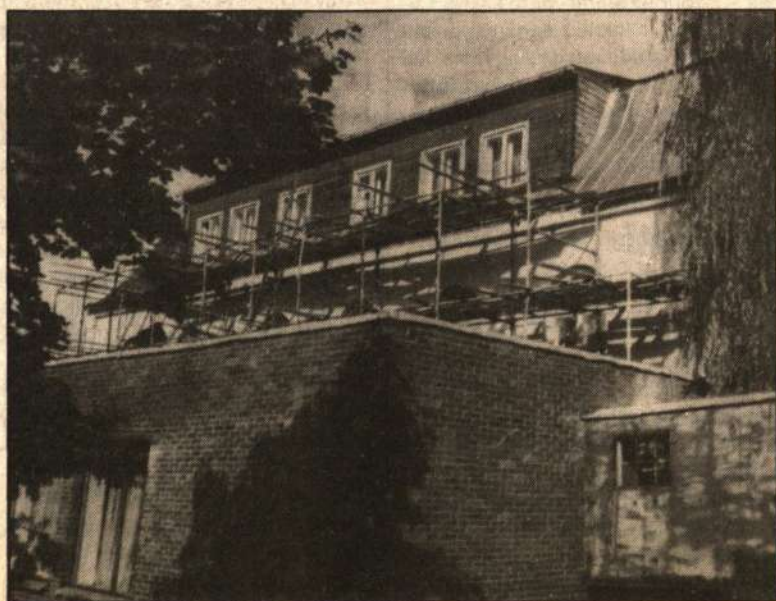
gegužės 1 d. namuose krito vyras. Sustojo širdis. Iškvietėme greitąją medicinos pagalbą. Buvo ir vietos felčerė V. E. Bogužienė. Ji darė dirbtinį kvėpavimą. Atvažiavus greitajai, sulėjo vaistų, bet deguonies neturėjo. Iki šiol kamuojama mintis, jeigu būtų turėję gal būtų išgelbėję. Ar turi būti visos greitosios aprūpintos deguonimi, ar tik viena kita? Kas tuo privalo pasirūpinti? Kieno čia aplaidumas? Juk tūkstančių nekainuoja...

R. RAMANAUSKIENĖ, rajono centrinės ligoninės vyr. gydytojo pavaduotoja gydymo reikalams: - Kiekviena greitosios medicininės pagalbos mašina turi pagalvę su deguonimi, o nuo šių metų gegužės 15 d. - ir balionėlių su sudrėkintu deguonimi. Į Alizavą tą dieną išvykusi medicinos felčerė L. Veščiušienė, kaip jinai teigia savo pasiaiškinime, deguonies pagalvę irgi turėjusi. Už tai, kad deguonies nuolatos netrūktų pagalvėje ir balionėlyje atsako tuoliai tam poste dirbanti medicinos felčerė.

Reanimuojant A. Tamošiūną, minima pagalvė nesinaudota, nes šiuo atveju iš jos deguonį taikyti netikslinga.

KLAUSIATE -
ATSAKOME

Viešoji biblioteka atrodys gražiau

"Kupiškio statybos" akcinės bendrovės vienas dabartinių darbų - pačiame miesto centre. Taisoma viešoji biblioteka: statybininkai dažo pastato fasadą ir iš dalies keičia skardos stogą. Šiuos darbus, kaip numatyta kultūros ir švietimo objektų pertvarkymo programoje, finansuoja rajono savivaldybė. Jų sąmatinė vertė - 52600 Lt.

Juozo KRAUJŪNO nuotr.

SPALIO 20 D. - SEIMO RINKIMAI. MŪSŲ VILTIS - DEŠINIOSIOS PARTIJOS

"Atgaivos" interviu

Galime ir privalome gyventi geriau

Kandidatė | Seimą R. Rastauskienė.

Kalbamės su Kovo 11-osios Akto signatara, kandidatė | Lietuvos Respublikos Seimą Rasa RASTAUSKIENE

Kodėl Seimo rinkimams kelti savo kandidatūrą pasirinkote Anykščių - Kupiškio apygardą?

- Džiaugiuosi, kad mane pakvietė. O sutikau todėl, kad gimiau Subačiaus papiltoje - Tiltagaliuose, ten iki šiol praleidžiu savaitgalius ir atostogas. Subačius - mano vaikystės miestelis, į kurį saldinių pirkti dviračiais iš Tiltagalių atmindavom labai dažnai. Mama Dainora Tamošiūnaitė-Urbonienė yra baigusi Subačiaus vidurinę mokyklą. Beje, Anykščių rajone, Kirėliuose, 1930-1939 metais mokytojų buvo mano seneliai. 1941-aisiais iš Raguvos jie buvo išvežti į Sibirą. Senelis vos 42 metų mirė Rešiotuose, o močiutė, 1946-aisiais pabėgusi iš Sibiro, iki šiol tebegyvena Tiltagaliuose. Daugelis žmonių šiose apylinkėse yra jos mokiniai.

Su kokiomis mintimis, su kokia nuotaika einate į rinkimus?

- Labai laukiu, kada galėsiu pradėti susitikimus, pokalbius su žmonėmis. Gyventi tokioje neviltyje, apatijoje daugiau nebegalima. Bus sunku, nes per pastaruosius ketverius metus žmonėse buvo skiepijamas nusivylimas. Šiuo metu LDDP, matydama, kad pati skęsta, pradėjo aiškinti, jog blogos visos buvusios valdžios - jiems svarbu, kad tik žmonės nebalsuotų už konservatorius. Gali atsiliepti ir dešiniųjų susiskaldymas, ypač, jei kovoje dėl balsų, jie pamirš LDDP išlikimo valdžioje

pavojų ir pradės kibti į atlapus vieni kitiems.

Pagrindinis mano rūpestis rinkimų kampanijoje - skiepyti žmonėms viltį, padėti susivokti, kad galime ir privalome gyventi geriau, jog ne visos valdžios vienos, kad nuo mūsų pačių priklausys, ar dori žmonės ateis į Seimą. Atėjo laikas kalbėti apie kiekvieno kaimo, miestelio piliečius, kartu sudarančius Lietuvos valstybę.

Negaliu žadėti turtų ar pigios degtinės kitą dieną po rinkimų, bet sąžiningą darbą, kuo dažnesnį bendravimą su kiekvienu kaimo ar miestelio žmogumi galiu tvirtai garantuoti. Seimo nario darbas apygardoje - tai lyg pastoracija politikoje. Kiekvieno žmogaus bėdos, nuomonės, vargai turi tilpti atstovo širdyje.

Noriu, kad žmonės patys pradėtų aktyviau dalyvauti valstybės gyvenime. Tėvynės sąjunga sieks įrodyti, kad ji pasirėngusi gerai tvarkyti valstybės reikalus, bet pirmiausia esame pasiryžę išklausti Jūsų, mieli rinkėjai, minčių. Todėl esu pasirošusi važiuoti į kiekvieną kaimą, lančytis pieno supirkimo punktuose, įstaigose, visur, kur suspėsiu. Visada būsiu su žmonėmis ir šalia jų. Mano darbo telefonas Vilniuje (8-22) 610913, mano rinkimų štabo Kupiškėje - 53113.

Man pačiai pasitikėjimą rinkimų kampanija sustiprino profesionaliai parengta Tėvynės sąjungos rinkimų programa "Lietuvos sėkmė". Dabar jau mūsų visų uždavinys, kad ir Kavarske, Svėdasuose, Viešintose, Surdegyje, Subačiauj ar Anykščiuose ja patikėtų, kad žmonės tikėtų Lietuvos sėkme, tikėtų patys savimi.

Kandidatų pokalbis su žurnalistais

Pirmadienį, rugsėjo 23 d., rajono savivaldybėje spaudos konferenciją Kupiškėje dirbantiems žurnalistams surengė Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) kandidatai į Seimo narius: Seimo opozicijos atstovė spaudai, Kovo 11-osios Akto signatara Rasa Rastauskienė ir Biržų rajono meras Saulius Kubiliūnas. Konferencijoje taip pat dalyvavo mūsų rajono savivaldybės administratorius Valentinas Beinoris.

Kandidatai spaudos atstovams pateikė keletą savo biografijos faktų, išdėstė kai kurias rinkimų agitacijos nuostatas, atsakė į klausimus. Pasak R. Rastauskienės, ji norėtų, kad rinkimų kampanija būtų konstruktyvi, tolerantiška, be užgauliojimų, kad apie partijų kandidatus rinkėjai nuomonę galėtų susidaryti iš jų pateikiamų idėjų. Viešnia pažadėjo dažnai bendrauti su šio krašto žmonėmis, padėti jiems atsikratyti nevilčių. S. Kubiliūnas patikino, jog jis yra iš tų žmonių, kurie nekelia balso, niekada gyvenime neturėjo nė vieno priešo ir su niekuo nebuvo susipykęs. Svečias paneigė paplitusį teiginį - neva politika yra amoralinė.

"Atgaivos" inf.

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) rinkimų programos "Lietuvos sėkmė" svarbiausieji teiginiai

REFORMOS BŪTINOS. Reformos - ne pramogos. Jos nebūna mėgstamos, bet, kartą pradėtos, turi būti nuosekliai įgyvendinamos iki galo. Dėl iškraipytų ar sustabdytų reformų jūsu pragyvenimo lygis 1993-1996 metais yra 2,5 karto mažesnis nei 1990-1992 metais, kai vyko esminės ūkio reformos ir atsikūrė valstybė.

MORALI POLITIKA. Mes siekiame padoringos, teisingos politikos, iš kurios bus nauda piliečiams, bet nebūtinai valdžios pareigūnams. Tokių, kurie žiūri savo naudą, valdžioje neturi būti.

MAŽIAU VALDŽIOS, DAUGIAU IŠMANYMO IR PASTOVUMO. Galima ir būtina trečdaliu sumažinti ministerijų skaičių. Geriau turėti kur kas mažiau, bet išmanančių ir tinkamai apmokamų valdininkų. Valdžiai neleistina kištis į rinkos ekonomikos bei prekybinius santykius ir administravimą juos iškreipti, trukdyti verslui. Blogiausia, kai valdininkai ima versti visokiomis licencijomis.

Šalį turi valdyti ne valdininkas, bet pastovus įstatymas.

GRIEŽTA TVARKA IR ATSAKOMYBĖ. Rasis teisinga tvarka, jeigu bus priimti mūsų siūlomi antikorporciniai ir antimafiniai įstatymai, jei įgalinsime piliečius per administracinius teismus kontroliuoti pareigūnų veiksmus ir sugriežtinsime jų atsakomybę, jei įkursime specialią teisėsaugos ir vykdamosios valdžios pareigūnų teisinės priežiūros tarnybą, jei nesvyruodami atleisime pareigūnus, susijusius su nusikalstamu pasauliu.

Reikalausime bausti finansinius aferistus - bankų vagis, neleisime keroti ekonominiams nusikaltimams, paralyžuojantiems šalies ūkį.

MAŽIAU MOKESČIŲ IR SKOLŲ. Iš vieno uždirbto lito dabar mokame - 56 ir daugiau centų visų mokesčių. Sutvarkę mokesčius mokėsime ne daugiau kaip 48 centus. Nededinsime biudžeto deficito, mažinsime vidaus skolinimąsi.

PALANKI ŠALIES ĮMONĖMS EKONOMINĖ POLITIKA. Kai remsime ne importines prekes, bet šalyje veikiančias įmones bei prekių eksportą, tai įmonės turės daugiau gerų užsakymų, o žmonės - darbo ir geresnius atlyginimus bei pensijas.

GYVENTOJŲ PERKAMOJI GALIA. Neapgaudinėkime savęs - atimti ir skirstyti neturime ko. Mes nežadame didelių lengvatų ir pašalpų iš biudžeto, mes siūlome kita - galimybę dirbti ir geriau uždirbti.

Pragyvenimas žaibiškai nepagerės, bet per 18-20 mėnesių šalies darbingų gyventojų vidutinis darbo užmokestis, nedidinant infliacijos, galėtų padidėti iki 1000 litų, o vidutinė pensija - iki 350 litų per mėnesį.

ATKURTI TEISINGUMĄ. Rūpinsiems, kad būtų vykdomas Europos Tarybos reikalavimas Rusijai: padėti grįžti Lietuvos tremtiniams.

TIKRA LAISVOJI RINKA. Tėvynės sąjunga - už tikrai laisvą, o ne administruojamą rinką: liberalizuosime ir pagerinsime valdymą, gerokai sugriežtin-

sime valdininkų atsakomybę. Jūs pagaliau galėsite gyventi vadovaudamiesi įstatymais, o ne biurokratiniais suasmenintais sprendimais. Mūsų tvarkos Lietuvoje taisyklė: spręsti turi įstatymas! Tačiau neleistinas įstatymų kaitaliojimas finansinių metų viduryje. Verslininkai, bus įgyvendinta palanki šalies ūkiui ekonominė politika ir specialios verslo rėmimo programos. Mes jums netrukdydysime, neleisime administraciniais švertais iškreipti ekonominių ir prekybinių santykių, žlugdyti konkurencijos!

ŠALĮ VALDYS ĮSTATYMAS. Pagal įstatymą turės atsakyti ir paprastas pilietis, ir ministras, ir prokuroras, ir policininkas. Teisinės tvarkos šiandien nėra, bet ji bus, kadangi: mūsų antikorporciniai įstatymai slopins ekonominius nusikaltimus, o ne skatins juos, kaip dabartinės valdžios korupciniai įstatymai; teisėsaugos pareigūnai bus geriau ap rūpinami ir atlyginami, bet ir daug griežčiau atsakys už netinkamus savo veiksmus; susikompromitavusių pareigūnų nedangstome ir nedangstysime - jų darbą kontroliuos specialie teisinės priežiūros tarnyba; mes žinome, kur tūno mafija ir korupcija: antimafiniai įstatymai grąisime nusikalčių susivienijimus ir reikalusime bausti jų narius; bus priimti valstybės valdymą reguliuojantys įstatymai, kurie pagerins administravimą, šalins biurokratizmą ir piktnaudžiavimus, o administraciniai teismai gins piliečius ir įmones.

PARAMA ŠALIES ĮMONĖMS. Skelbimas "Pirk prekę lietuvišką" - kol kas be kūno. Mes suręšime kūną: palaikysime vietines prekes bei paslaugas ir finansiškai skatinsime jų eksportą; suvirtinsime silpnėjantį litą - jis nemaitins dolerio ir nedotuos importinių prekių, neatims iš įmonių darbo, o iš žmonių - uždarbio; įkurta Eksperto skatinimo agentūra teiks finansinę paramą eksportuojant prekes, žvalgys naujų rinkų; gamintojus skatins mažesni mokesčiai ir pirkejų atsigavimas bei specialios verslo rėmimo programos.

PRIEMĖMS NAUJOMS DARBO VIETOMS KURTI. Jei skatinsime naujų ir geriau apmokamų darbo vietų kūrimą, kapitalo investicijas į gamybą, sustingusi "stabilizacija" bus įveikta. Ir darbininkai, ir darbdaviai turi žinoti: jeigu pletį gamybą iš pajamų, perki pažangių technologijų - pelno mokesčių ir PVM mokėti nereikės; lengvatinės paskolos iš užsienio - tik kapitalo investicijoms; darbo vietoms kurti, smulkiam ir vidutiniam verslui plėtoti - ne popierinis, o tikras Valstybės paramos fondas, kurio lėšos bus skirstomos ne išrinktiesiems, bet visiems pagal viešas taisykles; be veikiančio Hipotekos įstatymo - toliau nė žingsnio; užsienio bankų bei finansinių kompanijų filialai - prašom į Lietuvą; visiems lygios galimybės - nepripažįstame nereikalingo licencijavimo ir kitokių administracinių apribojimų; kreditinių išteklių rasis, kai pinigai iš bankų bei šalies nebus išstumiami, o priešingai - pritraukiami.

(Būs daugiau)

KLAUSIATE - ATSAKOME

Komisijos turi dirbti darniai

Pavardės nepanorusi skelbti mūsų laikraščio skaitytoja iš Šimonių seniūnijos laiške redakcijai klausė, ar turi teisę rinkimų stebėtojai, skaičiuojant balsus ir nustatant rinkimų rezultatus, imti į rankas biuletenius?

Atsakyti paprašėme Biržų-Kupiškio rinkimų apygardos komisijos pirmininką Liną MAŽULIKĄ:

- Taip elgtis stebėtojams draudžiama. Jų funkcijos apibrėžtos Seimo rinkimų įstatymo 60 ir 83 straipsniuose. Pastarajame nurodoma, kad stebėtojai turi teisę reikšti pastabas ir pretenzijas rinkimų komisijoms dėl šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų pažeidimų, bet neturi kliudyti rinkimų komisijų darbui. Jie gali raštu pareikšti pro-

testą apylinkės rinkimų komisijai, kuris pridodamas prie apylinkės balsų skaičiavimo protokolo ir kartu su kitais rinkimų apylinkės dokumentais pateikiamas apygardos rinkimų komisijai, o čia nedelsiant nagrinėjamas.

- Ar galima komisijos nariui sudrausti įstatymui nusizengiantį komisijos pirmininką ar pavaduotoją ir kaip?

- Be abejo, gali ir privalo tai padaryti. Tokią teisę komisijos nariams numato 20 Rinkimų įstatymo straipsnis. Komisijos nariai, nesutinkantys su komisijos posėdžio sprendimu, turi teisę raštu pareikšti atskirą nuomonę, kuri pridodama prie protokolo ir yra neatskirama jo dalis.

Kodėl LPKTS dalyvauja rinkimuose?

LPKTS, turinti daugiau narių nei visos kitos Lietuvos politinės partijos kartu paėmus ir išreiškianti ne mažiau kaip 20 proc. gyventojų politines nuostatas, pagal visus požymius negali būti laikoma "smulkia" organizacija. Tad kaltinimai dešiniųjų jėgų skaldymu mums netaikytini. Tuo labiau kad LPKTS dar šių metų kovo mėnesį paskelbė pasirėngusi jungtis į pačią plačiausią dešiniųjų jėgų koaliciją. Deja, didžiosios partijos jungtinius rinkimų sąrašus sudaryti atsisakė. Tai kas skaldo? Susitarti su mumis labai lengva, savo realias galimybes rinkimuose mes gerai suprantame. Jei mes nebūsime laikomi "trečiuoju broliu - kvailėliu", visada susitarsime. Dėl dešiniųjų balsų "išbarstymo" jokio pavojaus nėra, nes rinkimuose santykinai daugiausia balsų surinks TS (LK) ir LKDP, tai joms ir atiteks "nubyrėję" balsai.

LDDP ir kitoms kairiosioms partijoms LPKTS nepriimtina dėl mūsų pozicijų į komunistus ir okupantų kolarantus. Konservatoriai siekia Sąjungą žūtbūt "nupolinti" ir asimiliuoti, tikėdamiesi tokiu būdu sustiprinti savo partiją "patyrusia, ištikima ir pigia darbo jėga", labai reikalinga rinkimų kampanijose ir manifestacijose.

Nenorima matyti Sąjungos atstovų nepriklausomos Lietuvos Seime. Kovoti, kentėti, žūti dėl Lietuvos - tikome. Dalyvauti politinėje veikloje, atkurtos valstybės valdyme - netinkame. Kodėl? Ar vien dėl to, kad vogti ir žmones apgaudinėti nemokame, negalime ir kitiems to daryti neleisime?

LPKTS rinkimuose dalyvauja nuo 1990 metų. Kėlėme savo kandidatus į Aukščiausiąją Tarybą (į Lietuvos Sąjūdžio sąrašą), 1992 m. Seimo rinkimuose dalyvavome koalicijoje su LKDP ir LDP. 1995 m. savivaldybių rinkimuose kėlėme kandidatus savarankiškai ir koalicijose su kitomis dešiniomis partijomis.

Mūsų tikslas yra neleisti komunistų į valdžios struktūras - nei "persikrikštijusių", nei užsimaskavusių. Jie atsieneša savanaudiškus įpročius, mankurtišką mentalitetą ir kompromituoja valstybės valdžią. Mes negalime iki galo pasitikėti tomis didžiosiomis partijomis, kuriose yra daug prisiplakusių "laimės ieškotojų", nes atmename Aukščiausiosios Tarybos Sąjūdžio daugumos iširimą ir tuo sąlygotą LDDP atėjimą į valdžią. Tai neturi pasikartoti!

Dvi dešiniuosios partijos rinkimuose gali nelaimėti lemiamos daugumos vietų Seime. Jų atstovai Seime nepasiryžmi drausme. Prezidentas dar pusantrų metų vetuos naujus įstatymus, trukdys sudaryti dešiniųjų Vyriausybę. Trukdymams įveikti reikės 71 ir net 85 balsų persvaros. Beveik pusė rinkėjų nėra apsisprendę už ką balsuoti arba žada nedalyvauti rinkimuose. Jie nusivylė LDDP valdžia, o kitiems dar neatleido jų tikrą ar tariamą klaidų. Šiems rinkėjams patraukti būtina reikia alternatyvių dešiniųjų partijų, kurios nebuvo valdžioje. Kitaip pasyvūs ar svyruojantys rinkėjai neturės pasirinkimo ir gali balsuoti už LDDP "duktines" partijas. Šiuo atveju Lietuvą vėl valdys kairieji, galutinai sužlugdys ekonomiką ir nuvarys šalį į NVS, pas V. Žirinovskį su G. Žiuganovu.

Povilas JAKUČIONIS
Seimo narys

Skaitytojų pagėdavimu

Kam priklauso kompensacijos

Rajono savivaldybės pareigūnams dažnai skambina gyventojai prašydami paaiškinti, kokia yra kompensavimo už patalpų šildymą ir karštą vandenį tvarka. Ją pakomentuoti sutiko savivaldybės globos ir rūpybos skyriaus vedėja Vanda KAREIVIENĖ.

Mokestis už karštą vandenį ir patalpų šildymą iš dalies kompensuojamas tik mažas pajamas turinčioms šeimoms bei vienišioms asmenims, gyvenantiems butuose, kur tiekiamas karštas vanduo ir yra įrengtos centrinio šildymo sistemos. Valsybės biudžeto lėšomis už normatyvinį karšto vandens kiekį dalis išlaidų padengiamas tuo atveju, jei šis mokestis sudaro daugiau nei 5 proc. visų šeimos pajamų. Vyriausybės taip pat nutarta, kad mokestis už gyvenamųjų patalpų valstybės remiamo ploto šildymą neturi viršyti 25 proc. skirtumo tarp visų šeimos pajamų ir nustatytų šeimai minimalių pajamų (90 Lt padauginta iš šeimos narių skaičiaus). Pvz., 4 asmenų šeima per mėnesį gauna 520 Lt, jos minimalios pajamos - 360 Lt (90 Lt x 4). Tuomet ši šeima mokės už valstybės remiamo gyvenamojo ploto šildymą ne daugiau kaip 40 Lt (520-360=160; 4 t. v. 25 proc.).

Šeimos (vieniškų asmenų) teisė gauti minėtas kompensacijas nustatoma ir šių žmonių pajamoms apskaičiuojamos vadovaujantis socialinės pašalpos skyrimo ir Apokėjimo nuostatomis. Dirbančių, besimokančių ar nedirbančių dėl svarbių priežasčių asmenų šeimos (vieniškų asmenų), turinčių teisę į kompensaciją, dėl vidutinių pajamų apskaičiavimo turėtų kreiptis į globos ir rūpybos skyrių nuo 2-os iki 24 mėnesio dienos, pateikdamas šiuos dokumentus: pažymas apie praėjusių 3 mėnesių iki to mėnesio, kada įgijo teisę į

kompensaciją, pajamas, pasą, raštą apie šeimos sudėtį. Po 3 mėnesių kompensacijai gauti reikia pateikti naujus duomenis apie šeimos pajamas. N nedirbančių pensininkų šeimų, kuriose nėra kitų asmenų, pajamas apskaičiuoja Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Kupiškio rajono skyrius arba kitos pensiją mokančios institucijos.

Jeigu vienoje gyvenamoje patalpoje gyvena daugiau negu viena šeima ir jos atsiskaito pagal vieną atsiskaitomąją knygėlę, o viena iš šių šeimų neturi teisės kompensaciją gauti, tokia išmoka nesikiama nė vienai kartu gyvenančių šeimų.

Apskaičiuojant įregistruotiems bute gyventojams tenkančias pajamas, jos sumuojamos visų šeimos narių, nepriklausomai nuo to, kur jie įregistruoti. Nustatius vieno šeimos nario pajamas per mėnesį, pažymoje nurodomos tik registruotų šeimos narių pajamos.

Jei per praėjusius 2 mėnesius šeima nesumokėjo už komunalines paslaugas, patalpų nuomą bei eksploatacijos išlaidų, kompensacija tokiai šeimai neskiriama. Išskirtiniais atvejais, kai šeima yra skolinga už minėtas paslaugas arba neturi teisės į kompensaciją dėl labai svarbių priežasčių, kompensacija gali būti skiriama rajono savivaldybės sprendimu.

Globos ir rūpybos skyrius, apskaičiuodamas vidutines šeimų pajamas per mėnesį, duomenis iki einamojo mėnesio 25 dienos pateikia šilumos tinklų rajonui.

Iškilus neaiškumams dėl kompensavimo tvarkos, kreipkitės į mūsų skyrių arba skambinkite telefonu 51557.

Vanda KAREIVIENĖ
Rajono savivaldybės globos ir rūpybos skyriaus vedėja

Vienatvė. Ar sunku ją pakelti?

Žmogus gyvena tarp žmonių. Susitinkame vieni su kitais, kalbamės, aptariame mus dominančius klausimus ir vėl išsiskiriame. Kas sau. Su savomis mintimis, su savais rūpesčiais, po vieną. Ar tai jau vienatvė? Turbūt ne.

Grįžtame į namus, pas savuosius į šeimą ir vėl pilni kalbų. Rodos, nė valandėlės žmogus nebūna vienas. Tenka išgirsti: "Yra žmonių gerų, bet ir tarp jų jaučiuosi vieniša, lieku nesuprasta, neišgirsta. O ypač tada, kai labiausiai reikėtų. Tikro draugo. Tokio, kuris padėtų, padrasintų žvilgsniu, kalbėtų atvirai."

Bendravimo reikia kiekvienam iš mūsų. Pažūrėti vienam į kitą, suprasti, atjauti sunkią minutę. Tai įmanoma, nes tikri draugai supranta vienas kitą, jie niekada nejaucia vienatvės, nors ir nebūdami šalia vienas kito. Vienišas žmogus be galo nelaimingas. Jis gali to neparodyti, bet giliai širdyje kentėti ir graužtis. Sunkiausia būti nesuprastam, neišklausytam.

Net vienišas medis prie kelio liūdi. Ką kalbėti apie žmogų. Gyvenimo palaužtą, sugniuždytą, patekusį į svetimų žmonių globą savo gyvenimo saulėlydyje. Akys nemato šviesos, ausys sunkiai girdi ir tik rankos jaučia... Štai staliukas, lova, kėdė. O štai slaugančios rankos. Švelnios, mylinčios, globojančios. Ir suspaudžia mano delnus močiutės rankos, ir sėdim taip abi, kalbamės, juokiamės... Gera?!

Išėjim, o mintys pasilieka. Nejučia ir ašarą nubrauki. Iš nevilties, iš širdgėlos, gal ir todėl, kad pilnatvės kitam sugrąžinti negali...

Skamba giesmės žodžiai: "Viešpatie, išmokyk mus mylėti taip, kaip Tu". Mylėti visus, kokie jie bebūtų. Neatstumi nė vieno. Būti stipriam paramoje, kantriui paguodoje, jautriam ne savo vienatvėje.

Vida PALLIONIENĖ

Pažintis su prancūzais Kupiškyje

Režisierius A. Rozanskis L. Stuokos-Gucevičiaus aikštėje prie fontanų. Aušros JONUŠYTĖS nuotr.

Šią vasarą Kupiškyje netikėtai teko sutikti čia užsukusią grupelę prancūzų. Pirmiausia užkalbinau 38 metų režisierių, žurnalistą Aleaną Rozanskį, tikrą paryžietį, bendradarbiaujančią Prancūzijos televizijoje ir dėstantį dokumentinio kino meną vienoje EFET.XII. kino mokyklų. Kalba pakrypo apie Lietuvos vietą pasaulyje, tautos savitumo išsaugojimo galimybes. A. Rozanskis mano, kad mūsų valstybei labai svarbu išlaikyti savo autentiškumą, o ne rūpintis, kaip įtikti kitoms šalims. Anot svečio, reikia siekti, kad, sovietams praradus įtakos sferą Lietuvoje, patys lietuviai nenukryptų į amerikietišką stilių. Ypač tai juntama apsilankius Kau- ne. Vilnius išlaikė savo savitumą. Galbūt iš dalies tai lėmė, kad čia išlikęs senamiestis. Jis saugo Vilniaus praeitį.

Pirmuosius įspūdžius apie Lietuvą, - dalijosi mintimis A. Rozanskis, - patyrė pirmąsyk į ją atvykęs 1992 metais. Nuo to laiko trejus metus čia nebuvo. Dabar pastebiu nemažai permainų. Dažnai pats sau užduodu klausimą, kokie pokyčiai ryškiausi? Matau daug naujų parduotuvių, restora-

nių, kavinių. Juose įsigali europietiška tvarka. Ir kitose srityse daug panašumų į Vakarų Europą. Tačiau, mano nuomone, žmonių širdyse esminio lūžio dar neįvyko. Skirtingai nei Prancūzijoje, Lietuvoje nėra vidurinėsios klasės. Jūs šalyje žmonės arba labai turtingi, arba skurdžiai. Esu įsitikinęs, jog užsienio politikoje turi būti paimama kitų pasaulio valstybių nuomonės, bet jų kopijuoti akiai nereikia. Labai svarbu teigiamos vidaus permainos, tai, kad po truputį gerėja žmonių gyvenimas. Nuolat pasitempti valdančiąją kairiąją partiją verčia dešinioji opozicija. Tai tikrai labai svarbus požymis, kad įsitvirtina demokratija.

Kalbėdamas apie mūsų miestą, svečias pridūrė, jog Kupiškis jam labai patinka. Jaukus, tvarkingas, savitas. Gražios apylinkės, įspūdingos marios. O apšviesta Kupiškio bažnyčia panaši į Paryžiaus katedrą.

Atsiveikindamas su Kupiškiumi, "Atgaivai" A. Rozanskis palinkėjo skaitytojams visada pateikti teisingą informaciją.

Asta GIEDRIMAITĖ

MOKYKLA, ŠEIMA, VISUOMENĖ

Be globos, be rūpesčio - atsitiktinumų valdžioje

Vaikai - tėvų džiaugsmas ir, deja, skausmas bei rūpestis. Kaip kalba, kaip elgiasi - tai vis suaugusiųjų pasaulio atspindys. Tą patį galima pasakyti ir apie paauglių nusikalstamumą.

Jeigu tėvai daugiau savo vaikais rūpintųsi, domėtųsi, kur išeina ir kada pareina, su kuo draugauja, jeigu suaugusieji nebūtų tokie abejingi nepilnamečių viešam elgesiui, turbūt rečiau prireiktų ir policijos, mūsų, nepilnamečių inspektorius, paramos.

Išskynė mažamečiai obuolius, braškes, nukasė bulves, o tėvai susijaudina tik tada, kai nukentėjusieji pas mus ateina. Smulkmena mat - kol viešumon neiškyla.

Šitokie išdėdavimai - ne didžiausią rūpestį kelia. Turbūt visus kupiškėnus šią vasarą pašiurpino privatus taksi vairuotojas J. Mickūnaičio užpuolimas. Nepilnametis A. Juodiškis ir G. Baronas suimti, vyksta baudžiamosios bylos tyrimas. Iš viso šią vasarą nusikalstamų padarė 6 nepilnamečiai. 4 iš jų - kupiškėnai. Paaugliai mieste aplėšė kelias mašinas, pavogė automagnetolas. Vainiūniškio kaime pavogtas motociklas. Noriūnuose nepilnametės iš patiklių buto šeimininkų nugvelbė pinigų. Dėl šių faktų iškeltos baudžiamosios bylos. Dėl smulkesnių vagysčių, manau, labiau yra kalti suaugusieji, nesaugantys savo turto, dviračių, sandėliukų. Vagišiau jama daugiau iš noro pasirodyti prieš draugus, vaikiško nebrandumo.

Skaudi bėda - paauglių, ypač vaikų, girtavimas. Šią vasarą buvo surengta akcija suaktyvinti prevencinį šios srities darbą. Nustatyta 13 išgėrinėjusių paauglių, iš jų 6 - iki 14 metų. Štai apie ką verta mąstyti ir kalbėti!

Birželio viduryje Bakšėnų gyventojas R. Lianzbergas su degtinės buteliu užsuko pas kaimynę Sinkevičienę. Šios neradęs, pavaišino vaikus. O tie vaikai - septynerių, devynerių, trylikos metų... Vienam iš jų kieme išgriuvus, laimė, kaimynai iškvietė medikus. Apylinkės teisme nubaustas 200 Lt bauda, vyriškis priekaištaavo, kad per didelė bauda, vaikai, atseit, patys gerė, jų niekas nevertė... Dėl tokios suaugusiųjų nuovokos ir atsakomybės stokos neretai belieka pasikliauti mūsų vaikų atsparumu ir išmintimi.

Kiek bebūtų valdiškų įstaigų, auklėjančių ir globojančių tarnybų (beje, labai gaila, kad vaikų teisių apsaugos tarnyboje nebėliko psichologo), pirmiausia, manau, už savo vaikus yra atsakingi tėvai, šeima. Tėvams numojus ranka (kalbu ne tik apie degrađavusius asmenis, bet ir labai užsiėmusius "normalius" tėvelius), vaikų likimai pakliūna atsitiktinumų valdžion. O čia jau kaip loterijoje - sėkmė reta viešnia.

Zita JAMONTIENĖ

Savivaldybių policijos nepilnamečių reikalų inspektorė

Tolimo svečio viešnagė

Sekmadienį, rugsėjo 22 d., Kupiškio kultūros namuose su gyventojais susitiko svečias iš JAV, gamtosaugininkas V. Adamkus. Jį lydėjo Aukštaitijos krašto Centro sąjungos pirmininkas G. Šileikis. Buvo kalbama apie Lietuvos ateitį, artėjančius Seimo rinkimus. V. Adamkus, iš kai kurių žmonių susilaukė priekaištų dėl to, kad S. Lozoraitis netapo Lietuvos prezidentu. Mat tuomet jis buvo šio pretendento patikėtinis.

Anot V. Adamkaus, gerai, kad žmonės nebijo tiesiai išsakyti savo nuomonės, nori išsiaiškinti jiems rūpimus dalykus.

Tądien svečiai dar bendravo su Palėvenės pagrindinės mokyklos pedagogais ir mokiniais, svečiavosi ūkininkės V. Plerpienės sodyboje, apžiūrėjo Lėvens užtvanką. V. Adamkus liko sužavėtas Kupiškio kraštovaizdžiu.

Rima GUDONYTĖ

Trečiojo viktorinos turo klausimai

- 1. Koks seniausias Kupiškio pastatas?
2. Kas pirmasis Kupiškyje įsteigė parapijos mokyklą?
3. Kada buvo pradėti mokyti vaikai Kupiškio dviklasėje mokykloje? Ar yra išlikęs jos pastatas?
4. Kuriais metais buvo baigtas statyti geležinkelis per Kupiškį?
5. Kada buvo paminėta pirmoji Kupiškio bažnyčia? Kas ją pastatė?
6. Kas nutapė dabartinės Kupiškio bažnyčios paveikslą "Kristaus žengimas į dangų"?
7. Koks pirmasis buvo Kupiškio

- gydytojas?
8. Kas parašė poemą "Rudenio", apybraižą "Kupiškis ir kupiškėnai", dramą "Laimė iš svetur"?
9. Koks kupiškėnas vadovavo Lietuvos 20-ajam ministrų kabinetui?
10. Kokio skulptoriaus paminklas L. Stuokos-Gucevičiui pastatytas Kupiškyje?

Atsakymų lauksime iki spalio 14 d.

Klausimus parengė Aušra JONUŠYTĖ

SKELBIMAI

- Kupiškio rajono savivaldybės konkurso būdu perka vieno, dviejų ir trijų kambarių butus. Siūlyti tel. 51-328 arba 52-573 dešimt dienų po šio skelbimo išspausdinimo.

Pardavėjus ir pirkėjus kviečiame apsilankyti "Kupiškio ūkininko" kooperatinės bendrovės turgavietėje, įsikūrusioje buvusių kareivinių teritorijoje. Ji veikia visas dienas, išskyrus sekmadienį ir pirmadienį, nuo 7 iki 14 val. PAGRINDINIS TURGUS - KETVIRTADIENI. Administracija

A † A

Table with 3 columns: Name, Birth Year, and Location. Includes names like Vytautas MONTVIDAS, Bronislava PAŠKEVIČ, Virgilijus MERGIŪNAS, Adelė KUBICKIENĖ, Marijona JONUŠIENĖ, Česlovas VALA, Feliksas MICKEVIČIUS, Giedrė GRIŽAITĖ, Stasė ČEPIENĖ, Vladislavas PALLIONIS, Adelė KERŠULIENĖ.

Nuoširdžiai užjaučiame gimines ir artimuosius.

UAB "Kupiškio medienos gaminiai" Šimonyse pjauna viengubo ir dvigubo pjovimo medieną. Čia taip pat apipjaunamos ir obliuojamos lentos, malami grūdai pašarams. Kupiškyje, S. Darlaus ir S. Girėno 12 a, nebrangiai gaminami balkonų rėmai, durys ir langai. Grindims, luboms ir durims daromi apvadai iš užsakovo ir mūsų bendrovės medienos. Telrautis tel. 51-694 arba 51-603. UAB "Kupiškio medienos gaminiai" direktorė

